

ชื่อเรื่อง	ตำนานท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนล่าง: การวิเคราะห์ความขัดแย้งและแนวทางการแก้ไขปัญหา
ผู้วิจัย	รุ่งนภา บุญธรรมมี
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สนม ครุฑเมือง
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สายแสง
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556
คำสำคัญ	ตำนานท้องถิ่นภาคเหนือตอนล่าง ความขัดแย้ง การแก้ไขปัญหา

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์เรื่อง "ตำนานท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนล่าง": การวิเคราะห์ความขัดแย้งและแนวทางการแก้ไขปัญหา มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความขัดแย้งและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ปรากฏในตำนานท้องถิ่นเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครในแต่ละเรื่อง แต่ละท้องถิ่นจากตำนานจำนวน 40 เรื่อง ในเขตภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี โดยนำกรอบแนวคิดของความขัดแย้ง จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ความขัดแย้งกับตนเอง 2) ความขัดแย้งกับผู้อื่น จำแนกเป็น ความขัดแย้งภายในกลุ่มและความขัดแย้งภายนอกกลุ่ม 3) ความขัดแย้งกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 4) ความขัดแย้งกับสิ่งเหนือธรรมชาติ ส่วนกรอบแนวคิดในการแก้ไขปัญหา มี 15 กลุ่ม ได้แก่ 1) การแก้ไขปัญหาโดยการลงโทษตนเองหรือผู้อื่น 2) การพึ่งตนเองหรือผู้อื่น 3) การวางตัวเป็นกลาง 4) การใช้สติปัญญา 5) การใช้พุทธศาสนาและวัฒนธรรม 6) การใช้ไสยศาสตร์ 7) การใช้กฎหมาย 8) การใช้วิธีการต่อสู้ด้วยกำลัง 9) การหลีกเลี่ยงหรือการยอมแพ้ 10) การให้รางวัล 11) การเจรจา 12) การประนีประนอม 13) การใช้อุบายเล่ห์กล 14) การพิสูจน์ความจริง 15) การใช้ธรรมชาติลงโทษ

ผลการวิจัยพบว่า ตำนานท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนล่างปรากฏความขัดแย้งกับผู้อื่นมากที่สุด โดยเป็นความขัดแย้งภายในกลุ่มและความขัดแย้งกับผู้อื่นภายนอกกลุ่ม ความขัดแย้งที่ปรากฏรองลงมาได้แก่ ความขัดแย้งกับตนเอง ความขัดแย้งกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งกับสิ่งเหนือธรรมชาติตามลำดับ ส่วนการแก้ไขปัญหาในตำนานท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนล่างพบว่า ตัวละครจากตำนานใช้วิธีการแก้ไขปัญหาโดยการพึ่งตนเองหรือผู้อื่นมากที่สุด การแก้ไขปัญหาที่ปรากฏ รองลงมาได้แก่ การแก้ไขปัญหาโดยใช้สติปัญญาและการแก้ไขปัญหาโดยใช้อุบายเล่ห์กล ตามลำดับ

Title	LOWER-NORTHERN LOCAL LEGEND: AN ANALYSIS OF CONFLICTS AND THEIR SOLUTION
Author	Rungnapha Bunthammee
Advisor	Associate Professor Sanom Khrutmuang, Ph.D.
Co-Advisor	Associate Professor Prajak Saysang, Ph.D.
Academic Paper	Thesis M.A. in Thai, Naresuan University, 2013
Keywords	Local legends, Lower Northern conflict and resolution

ABSTRACT

This analysis is on "local legends in the lower north cities": Conflict Analysis and Resolution and aims to analyze conflicts and solutions to those conflicts that appeared in local legends from the lower northern part of Thailand by analyzing the behavior of the characters in each story. There are about 40 local legends of in the lower north cities including Kamphangphet, Tak, Nakornsawan, Phichit, Phitsanulok, Phetchaboon, Sukhothai, Utradit and UthaiThani. Conflicts amongst local groups are broken down into 4 groups: 1) conflicts with themselves classified as internal conflicts 2) conflicts with other groups classified as external conflicts 3) conflict with nature and the environment. 4) Conflict with the supernatural. There are 15 frameworks used to resolve conflicts and they are: 1) resolving the situation by self punishment yourself or punishing others. 2) self-reliance 3) neutralization 4) intelligence 5) the use of Buddhist religion and culture 6) the use of superstition 7) the use of the Law 8) the use to main force 9) avoidance or surrender 10) rewarding the aggressor 11) negotiate with the aggressor 12) compromise 13) circumvention by using sorcery 14) proving the truth of your position 15) punishment by nature.

The results showed that the characters in local legends in the Lower North cities of Thailand appear to be in conflict more than they are in other regions. Most conflicts occurred within the group, and conflicts with others outside the group followed by conflict with himself, conflict with nature and the environment, Conflict with the supernatural, respectively.

Troubleshooting section in a local legend in the lower North's legendary found that legend characters solve the problem. By self or others as the most followed by a solution with wisdom and troubleshooting using guile deceitfulness, respectively.